

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 137/2016-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej spoločnosťou h&h PARTNERS, advokátska kancelária s. r. o., Mäsiarska 6, Košice, v mene ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Ivan Humeník, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8 Co 172/2012 z 28. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. marca 2014 (elektronickým zaručeným podpisom) doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), doplnená podaním doručeným 22. marca 2014, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský

súd“) sp. zn. 8 Co 172/2012 z 28. novembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka (v konaní pred okresným súdom žalobkyňa, pozn.) pôvodným žalobným návrhom podaným na okresnom súde 3. augusta 2010 požadovala od Fakultnej nemocnice [REDAKOVANÉ] (v súdnom konaní „žalovaný“) náhradu škody jej spôsobenej na zdraví pri pôrode a s ním poskytnutou zdravotnou starostlivosťou na gynekologickom oddelení žalovaného v čase od 5. augusta 1997 do 6. augusta 1997, v dôsledku ktorej sa po vykonaných reparačných operáciách stala úplne invalidnou s trvalými následkami a obmedzeniami tak v profesionálnom, ako aj občianskom živote, a to náklady spojené s liečením a hospitalizáciou, náhradu za stratu na zárobku, náhradu na stratu na dôchodku a náhradu na vecnú ujmu.

Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 155/2010 rozhodol o nároku sťažovateľky na náhradu škody z titulu straty na zárobku, pričom ostatné nároky vylúčil na samostatné konanie. Ďalším uznesením okresného súdu vydanom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 48/2012 bol nárok sťažovateľky na náhradu škody z titulu nákladov spojených na s liečením a hospitalizáciou, ako aj nárok na náhradu škody za stratu na zárobku vylúčený na ďalšie samostatné konanie. Predmetom konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 C 48/2012 ostal preto iba nárok sťažovateľky na náhradu škody. Túto špecifikovala sťažovateľka sumou 56 430,90 € z titulu vecnej škody (suma pozostávala z úverov, ktoré sťažovateľka čerpala v súvislosti s úpravou domu, resp. zvýšených finančných výdavkov) a sumou 282 299,41 € z titulu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka.

V tomto konaní žalovaný vzniesol námietku premlčania, pričom poukázal na skutočnosť, že návrh na začatie konania bol podaný v roku 2010 a skutok, z ktorého sťažovateľka odvodzuje svoje nároky, sa stal v roku 1997.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 10 C 48/2012 z 19. októbra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 19. októbra 2012“) rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie 33 193,92 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do práva na ochranu osobnosti zastavil. Návrh v časti náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do práva na ochranu osobnosti v sume 249 105,49 € zamietol a napokon zamietol aj návrh sťažovateľky na zaplatenie sumy 56 430,90 € z titulu vecnej škody. O trovách konania sa malo rozhodnúť do 30 dní po právoplatnosti vo veci samej.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré doplnila vyjadrením s uvedením argumentov, pre ktoré nemôžu byť ňou uplatnené nároky premlčané, a poukazom na začiatok plynutia premlčacej lehoty. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta s odvolaním sa na judikáty ústavného súdu, že napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne, nepreskúmateľné, nepresvedčivé a riadne neodôvodnené, keďže nimi došlo v rozpore s princípmi formálnej logiky k popretiu účelu a významu zákonnej normy, odôvodnenie nezodpovedá základným gramatickým, lexikálnym a štylistickým hľadiskám, nie je presvedčivé a sudy sa v nich jasne, korektne a zrozumiteľne nevyrovnali so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

Podľa tvrdení sťažovateľky k namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu došlo predovšetkým v dôsledku nesprávnej právnej argumentácie okresného súdu aj krajského súdu, ktoré vychádzali z nesprávneho výkladu právnej normy upravujúcej začiatok plynutia premlčacej lehoty. Sťažovateľka sa pýta, že *„čo znamená vo svetle judikatúry, že poškodený má informácie o okolnostiach vzniku škody, v svetle ktorých sa javí zodpovednosť určitej osoby dostatočne pravdepodobnou. Postačia informácie o tom, že došlo len k zhoršeniu zdravotného stavu (tak ako to tvrdí odporca a obe sudy) alebo k týmto informáciám musí pristúpiť aj informácia o tom, že zhoršenie stavu je dôsledkom protiprávneho konania?“*.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí stotožnil so záverom okresného súdu o plynutí premlčacích lehôt u uplatnených nárokov a konštatoval, že sú premlčané.

Podľa sťažovateľky sa však nezaoberal ňou uplatnenými argumentmi, ktoré predložila v odvolaní a samostatnom vyjadrení, kde poukázala na predpoklady začatia plynutia premlčacej lehoty – vedomosť nielen o skutkovej udalosti, ale aj o protiprávnosti (čo vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 477/2001), aktívnej obrany sťažovateľkiných práv u všetkých dostupných odborných subjektov, podania žaloby na základe predpokladu protiprávneho konania a jeho potvrdenia súdnym rozhodnutím, po ktorom začala plynúť premlčacia lehota, pričom zmyslom inštitútu premlčania je nútiť subjekty práva aktívne brániť svoje práva, a nie byť prostriedkom jeho šikanózneho výkonu. Podľa názorov uvádzaných v sťažnosti tak krajský súd, ako aj okresný súd neproporcionálnym spôsobom zaťažili sťažovateľku pri uplatňovaní jej povinnosti aktívne brániť svoje práva na jednej strane a povinnosťou škodcu niesť zodpovednosť za protiprávne konanie na strane druhej.

Ďalším dôvodom porušenia v sťažnosti označených práv sťažovateľky je absencia riadneho odôvodnenia, ktorú vidí sťažovateľka v spôsobe, akým sa „*súdy (ne)vysporiadali so žalobcovu interpretáciou Občianskeho zákonníka pojednávajúcou o premlčaní nároku na náhradu škody na zdraví a nároku na finančné zadosťučinenie za zásahy do osobnostných práv*“.

Konkrétne sťažovateľka uvádza, že „*Krajský súd Prešov (str.7) namiesto toho, aby vysvetlil ako vyhodnotil/pomenoval argumenty predložené žalovaným a Okresným súdom na jednej strane a argumenty predložené žalobcom na druhej strane, jednoducho sa priklonil k názoru Okresného súdu, ktorý hovorí, že žalobkyňa podala žalobu 8.7.2002 čo preukazuje, že mala dostatočne predpokladaný úsudok, o tom kto za škodu zodpovedá.*

Dôvodom protiústavnosti rozhodnutí je aktivita súdov, ktoré v rámci právneho diskurzu opakovane tvrdia tie isté názory, pričom nepredkladajú pre ne dostatočný argumentačný základ. Taktiež sa nevysporiadávajú s protiargumentmi predloženými žalobcom.

Žalobca nemá dostatočné záruky, či pri kreovaní záverečného úsudku/rozhodnutia, boli použité aj jeho argumenty vo voľnej úvahe súdov. Zároveň hovorí, že ak by zobral

do úvahy tieto argumenty, nemohol by dospieť k záveru o premlčaní resp. neunesení dôkazného bremena.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vo veci rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že:

„1. Rozhodnutím Krajského súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co/172/2012, ktorým Krajský súd potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 14C 48/2012 bolo porušené právo na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy, právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 8 Co/172/2012 v celom rozsahu a vec v r a c i a Krajskému súdu Prešov na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 350 € na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.

4. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2000 € na účet jeho právneho zástupcu...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nestranným a nezávislým súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Sťažovateľka namieta, že krajský súd (zhodne ako okresný súd) nesprávne vykladal právnu normu upravujúcu plynutie premlčacej lehoty pri náhrade nemajetkovej ujmy, ako aj náhrady vecnej škody. Neuralgickým bodom sporu sa okrem iného stala otázka, aké informácie musí mať osoba uplatňujúca náhradu škody pre začatie plynutia premlčacej

lehoty. Krajský súd svojím rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože okresný súd žalobu zamietol z dôvodu premlčania žalobou uplatnených práv.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd sa podrobne oboznámil s napadnutým rozsudkom krajského súdu a námietkami uvádzanými sťažovateľkou. V súvislosti s argumentáciou uplatnenou

sťažovateľkou v sťažnosti považuje za potrebné poznamenať, že táto sa čiastočne kryje s jej argumentáciou uvedenou v odvolaní, s ktorou sa už krajský súd ako súd odvolací náležite vysporiadal. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci správne interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutia krajského súdu aj náležite odôvodnené.

Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že nemá dôvod odchyliť sa od ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukázal aj odporca vo vyjadrení k odvolaniu sťažovateľky, v zmysle ktorej *„právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby, náhrady za nemateriálnu ujmu podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásadu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.“*

Rozhodnutie súdu prvého stupňa týkajúce sa nároku na zaplatenie sumy 249 105,49 € z titulu nemajetkovej ujmy za zásah do práva na ochranu osobnosti vychádzajúce z rovnakých záverov považoval krajský súd *„za vecne správne“*.

Čo sa týkalo námietok vo vzťahu k nároku na zaplatenie vecnej škody, a to že *„vedomosť o škode a škodcovi nastala až rozhodnutím súdu (10 C/256/2002) od 23.9.2009“*, k tomu krajský súd uviedol, že *„toto konanie podľa obsahu spisu o náhradu škody začalo podaním návrhu na súd dňa 8.7.2002. Už vtedy, podľa názoru odvolacieho súdu mala navrhovateľka vytvorený dostatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorý subjekt za škodu zodpovedá.“*

So záverom okresného súdu o dôvodnosti uplatnenej námietky premlčania týkajúcej sa úverov, ktoré boli čerpané pred 3. augustom 2008, keď návrh na začatie konania bol

podaný 3. augusta 2010, a uplynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty sa krajský súd taktiež stotožnil.

Ďalej je krajský súd toho názoru, že keďže „skutočnosť, že navrhovateľka považuje námietku premlčania vznesenú odporcom za šikanóznym právny úkon, vykonaný v rozpore s dobrými mravmi navrhovateľka uviedla až v odvolacom konaní a nie je dôvod na ňu prihliadať, zostáva posúdiť námietku, že navrhovateľka dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdeniu, že čerpaním úverov z rokov 2008 a 2009 jej vznikla škoda, za ktorú zodpovedá odporca uniesla“.

Podľa názoru krajského súdu sa okresný súd s námietkami sťažovateľky vo vzťahu k čerpaniu úverov „v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom vypořiadal“.

Nemožno preto podľa názoru krajského súdu „vyčítať súdu prvého stupňa, ak vykonané dôkazy - výsluch svedkov - hodnotil ako nedostatočný na unesenie dôkazného bremena, pričom konštatoval, že bez ďalších dôkazov a to listinných dôkazov o zaplatení výdavkov navrhovateľky v súvislosti s poškodením jej zdravia nemožno žalobe v tejto časti vyhovieť“.

Odvolací súd preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.“.

V nadväznosti na citované ústavný súd poukazuje na § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu, t. j. postupoval v súlade s § 219 ods. 2 OSP, a s prihliadnutím na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu

a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, ústavný súd považuje za potrebné poukázať i na to, že už okresný súd sa námietkou premlčania vznesenou zo strany žalovaného podrobne vysporiadal a riadne sa vysporiadal aj s námietkami sťažovateľky, ktorá tvrdila, že jej nárok premlčaný nie je, ako aj s ďalšími jej tvrdeniami a predloženými dôkazmi.

Ústavný súd preskúmal závery krajského súdu (v spojení so závermi a s odôvodnením rozsudku okresného súdu z 19. októbra 2012) a dospel k záveru, že krajský súd zhodne so súdom prvého stupňa pri rozhodovaní o žalobe sťažovateľky správne postupoval podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a jeho rozhodnutie nevykazuje znaky arbitrárnosti ani svojvôle. Neuralgickým bodom sporu sa stala otázka premlčania, resp. nepremlčania nárokov sťažovateľky osobitne nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. začiatok plynutia lehoty pre uplatnenie jej nárokov. Sťažovateľka namieta, že krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia o premlčaní tohto nároku svoje rozhodnutie neodôvodnil riadne v zmysle § 157 OSP a nevysporiadal sa so sťažovateľkinou interpretáciou Občianskeho zákonníka pojednávajúcou o premlčaní nároku na náhradu škody na zdraví a nároku na finančné zadosťučinenie za zásahy do jej osobnostných práv.

Ústavný súd považuje za potrebné na tomto mieste pripomenúť, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 6 ods. 1 dohovoru síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že súdy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (napr.: rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61). Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Medziiným, je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré účastník konania môže podať na súdy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (napr.: rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, č. 18390/91). Skutočnosť, že súd

neprejedná každú podrobnosť tvrdenú účastníkom konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prejednávania vecí. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo účastníka konania byť vypočutý a aby súd posúdil tvrdenia účastníka konania, hoci sa to explicitne neodrazí v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, str. 67, 74). Odvolací súd sa tiež pri zamietnutí odvolania v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, č. 20772/92).

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné hmotnoprávne aj procesnoprávne ustanovenia právnych predpisov podstatne pre posúdenie danej veci interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Krajský súd v okolnostiach danej veci dostatočným spôsobom reagoval na sťažovateľkou vznesené odvolacie námietky a svoje rozhodnutie o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa náležite a presvedčivo odôvodnil v zmysle § 157 ods. 2 OSP. Krajský súd tak zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorej sa sťažovateľka pred ním domáhala, a preto jeho závery v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu a okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným.

Ústavný súd na tomto mieste iba poukazuje na to, že výklad plynutia premlčacej lehoty je v rozhodovacej praxi súdov ustálený a vyplýva zo záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uvedených v jeho skorších i novších rozhodnutiach.

Krajský súd v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným napr. vo veciach sp. zn. 2 Cdo 278/2007, sp. zn. 5 Cdo 265/2009 či sp. zn. 2 Cdo 194/2011 predmetný nárok považoval za satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, ktoré režimu premlčania nepodliehajú, jeho vyjadrenie v peniazoch však spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote (§ 101 Občiansky zákonník).

Najvyšší súd v rozhodnutí vo veci sp. zn. 5 Cdo 265/2009 tiež uviedol, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv..., jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Podľa názoru tohto súdu je to obsah nároku, a nie predmet jeho ochrany, čo robí pre povahu nároku rozhodujúce, či sa uplatní všeobecný právny inštitút premlčania. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí vo vzťahu k začiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty náhrady za nemateriálnu ujmu uviedol, že tento je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti cituje z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 359/2005, podľa ktorého začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nastáva v okamihu, kedy poškodený má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, vzhľadom na ktoré sa javí zodpovednosť určitej konkrétnej osoby dostatočne pravdepodobnou, pričom podľa tohto

rozhodnutia (sťažovateľka však už z neho ďalej necituje), nejde tu o nespochybniteľnú istotu v určení osoby zodpovednej za vznik škody.

Obdobne podľa rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 237/2007 ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje pri práve na náhradu škody dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu, ktorá plynie odo dňa, keď sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a to tom, kto sa ňu zodpovedá. Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o okolnostiach vzniku škody, ktoré mu pomôžu urobiť si dostatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá.

Podľa názoru krajského súdu už podaním návrhu 8. júla 2002 (konanie vedené pod sp. zn. 10 C 156/2002 o náhradu škody na zdraví) mala sťažovateľka „*dostatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorý subjekt za škodu zodpovedá*“.

Ústavný súd vychádzajúc z princípu právnej istoty v danej veci reprezentovaným ustálenou judikatúrou najvyššej súdnej inštancie, ktorou najvyšší súd nepochybne je, rešpektujúc, že je primárnou úlohou všeobecných súdov vykladať zákony a ďalšie právne predpisy, považuje právny názor krajského súdu a jeho závery uvedené v napadnutom rozsudku za zrozumiteľné, logické a vyvážené, a preto z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

Na základe uvedeného ústavný súd poukazuje aj na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom (III. ÚS 3/97, II. ÚS 141/04), nezistil pri predbežnom prerokovaní sťažnosti takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označenými základnými právami sťažovateľky, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľkou nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2016